

народа. Чтобы достичь этой мечты и исполнить наказ поэта, нам не нужно жалеть своих сил. Поучительные наставления Абая поведут новый Казахстан к новым высотам в XXI веке” [7].

Список использованной литературы:

- 1 Абай. Слова назидания / пер. С. Санбаева. Изд. второе. – Алма-Ата, 1982. <http://abai.kaznu.kz/rus>.
- 2 Байрамова Л.К. Пословицы в «Аксиологическом фразеологическом словаре русского языка: словаре ценностей и антиценностей» // Вестник Новгородского государственного университета. Филологические науки, 2014. № 77.
- 3 Курганцев М. Предисловие к кн. Абай «Книга слов. Шакарим «Записки забытого» / Пер. с казахского. – Алматы: Жазушы, 1992.
- 4 Шейко Н.И. Пословицы и поговорки русского народа. – М.: Вече, 2006.
- 5 Телия В.Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц / Отв. ред. А.А. Уфимцева; АН СССР, Ин-т языкознания. – М.: Наука, 1986.
- 6 Стернин И.А. К разработке модели контрастивного описания национального коммуникативного поведения // Аксиологическая лингвистика: проблемы коммуникативного поведения: Сб. науч. тр. / Под ред. В.И. Карасика, Н.А. Красавского. – Волгоград: Перемена, 2003.
- 7 Токаев К. Абай и Казахстан в XXI веке. https://forbes.kz/process/kasyim-jomart_tokaev_abay_i_kazahstan_v_xxi_veke/
- 8 Болатова Г. Фразеологизмы и идиоматические выражения в системе психопоэтики Абая и особенности их перевода на русский язык. – Алматы, 2012. <http://abai.kaznu.kz/rus>

References:

- 1 Abai. Slova nazidania / per. S. Sanbaeva. Izd. vtoroe. – Alma-Ata, 1982. <http://abai.kaznu.kz/rus>.
- 2 Bairatova L.K. Poslovisy v «Aksiologicheskom frazeologicheskom slovare russkogo iazyka: slovare sennostei i antisennostei» // Vestnik Novgorodskogo gosudarstvennogo universiteta. Filologicheskie nauki, 2014. № 77. - stAtA
- 3 Kurgansev M. Predislovie k kn. Abai «Kniga slov. Sakarim «Zapiski zabytogo» / Per. s kazhskogo. – Almaty: Jazusy, 1992.
- 4 Seiko N.I. Poslovisy i pogovorkiruskogo naroda. – M.: Veche, 2006.
- 5 Telia V.N. Konnotativnyi aspekt semantiki nominativnyh edinis / Otv. red. A.A. Ufimseva; AN SSSR, In-t iazykoznanija. – M.: Nauka, 1986. - uchebnoe posobie
- 6 Sternin I.A. Krazrabotke modeli kontrastivnogo opisania nasionAlnogo komunikativnogo povedenia // Aksiologicheskaja lingvistika: pr oblemy komun ikativn ogo poveden ia: Sb. n auch. tr. / Pod red. V.I. Kar asika, N.A. Krasavskogo. – Volgograd: Per emen a, 2003.
- 7 Tokaev K. Abai i Kazahstan v XXI veke. https://forbes.kz/process/kasyim-jomart_tokaev_abay_i_kazahstan_v_xxi_veke
- 8 Bolatova G. Fr azeologizmy i idiomaticheskie vyr ajen ia v sisteme psihopoetiki Abaia i osoben n osti ih per evoda n a russki iazyk. – Almaty, 2012. <http://abai.kaznu.kz/rus>

МРНТИ 17.82.94

<https://doi.org/10.51889/2021-1.1728-7804.37>

Жанбердиева Ұ.Н.¹

¹Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті,
Қызылорда, Қазақстан

ҚАРАСАҚАЛ ЕРІМБЕТ КӨЛДЕЙБЕКҰЛЫ ТОЛҒАУ-ТЕРМЕЛЕРІНДЕГІ ҒИБРАТТЫҚ ОЙЛАР

Аңдатпа

Мақалада Сыр сүлейі Қарасақал Ерімбет Көлдейбекұлының толғау-термелеріндегі ғибраттық ойлары талданады. Ақынның өзіндік ерекшеліктері сарапталады. Рухани құндылыққа бай Ерімбет ақынның толғау-термелеріндегі тілімге бай, ғибрат алатын өсиеттік мәні бар поэзиясы желісінде талқыланады. Өсиеттік нақылдары халық санасын әсерге бөлейтіні дәлелденеді. Ерімбет өлеңдерінің ұлттық руханиятқа қосқан үлесі айқындалады.

Қ.Ерімбет тілінің құдіреттілігі, даралығы, ой тереңдігі ерекшеленеді. Қысқа қайырып, түйін жасаған нақылдары арқылы ұрпаққа өсиетті ғибрат айтқанына тоқталдық.

Ел тілегі – халық мүддесі, ұрпақ үшін айтылған тәрбиелік тағылымдары сараланды.

Түйін сөздер: рухани құндылық, ғибраттық ойлар, ұлттық руханият, өсиеттік нақылдар, тәрбиелік тағылым, Сыр сүлейлері, толғау-терме

Zhanbershiyeva U.¹

¹Korkyt Ata Kyzylorda State University,
Kyzylorda, Kazakhstan

INSTRUCTIVE THOUGHTS IN THE SONGS OF MEDITATION (TOLGAY TERME) OF KARASAKAL ERIMBET KOLDEIBEKULY

Abstract

The article analyzes the instructive thoughts in the poems of the storyteller of the land of Cheese Karasakal Yerimbet Koldekeuly. The features of the poet are analyzed. Rich in spiritual values, the poet Yerimbet is remembered in his instructive poems, rich in reflections. His proverbs prove that they influence the minds of people. The contribution of K. Yerimbet's poems to national spirituality is determined. The language of K. Yerimbet is distinguished by power, individuality, depth of thought. We have already mentioned that he gives guidance to the future generation in his short and concise proverbs. The wishes of the country were differentiated - the interests of the people, educational lessons for the younger generation.

Keywords: Spiritual values, instructive thoughts, national spirituality, testamentary proverbs, educational lessons

Жанбершиева У.Н.¹

¹Кызылординский университет имени Коркыт Ата,
Кызылорда, Казахстан

ПОУЧИТЕЛЬНЫЕ МЫСЛИ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ КАРАСАКАЛ ЕРИМБЕТА КОЛДЕЙБЕКУЛЫ

Аннотация

В статье анализируются поучительные мысли в стихотворениях сказителя земли Сыра Карасакал Еримбета Колдекеулы. Анализируются особенности поэта. Богатый духовными ценностями, поэт Еримбет запоминается в его поучительных стихах, богатых размышлениями. Его пословицы доказывают, что они влияют на умы людей. Определен вклад стихов К.Еримбета в национальную духовность. Язык К. Еримбета отличается мощью, индивидуальностью, глубиной мысли. Мы уже упоминали, что он дает наставление будущему поколению в своих коротких и сжатых пословицах. Были дифференцированы пожелания стране - интересы народа, воспитательные уроки для подрастающего поколения.

Ключевые слова: Духовные ценности, поучительные мысли, национальная духовность, завещательные пословицы, образовательные уроки.

Кіріспе. Қазақ әдебиетінің ғасырлар бойы үзілмеген тарихи жолы ұлтымыздың қалыптасу даму жолымен сабақтас екені белгілі. Рухани мәдениетіміздің желісін құрайтын Сыр сүлейлері деп аталатын өнер тарландарының шығармалары ғибраттық, тағылымдық маңызымен ерекшеленеді.

Тасын түртсең, тарихы сөйлейтін Сыр өңірі – киелі мекен десек, бүгінде тарихи-мәдени мұраларымызды ел игілігіне айналдыруда әлі де болса, зерттеліп, зерделенетін дүниелер баршылық.

ҚР Тұңғыш Президенті Н.Ә.Назарбаевтың “Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру” атты бағдарламалық мақаласында: “Ата-бабадан мирас болып қалған құнды тағлымдық ойларды зерделеп, жас ұрпақтың тәрбиесінде қолдану күн тәртібіндегі өзекті мәселе екендігі айқын”, - деп көрсеткендей [1] бүгінгі жас ұрпақты ата-бабадан жеткен құндылықтармен таныстыру қажет, ғибратты ойлардан үлгі алу өзекті мәселе екені айқын.

Сыр сүлейлерінің арасында кеңінен танымал болған Карасакал Еримбет мұрасы соның бір айғағы іспеттес. Ақын мұраларын зерттеп, пікір айтқан ғалымдар бар десек те, бүгінде оның толғау-термелеріндегі тәлімдік-тәрбиелік тағлымды ұрпақ санасына жеткізудің маңызы зор.

Осы орайда, аталмыш мәселені шешудің бірден-бір жолы – ұлттық құндылықтарымыз кең сақталған Қ.Еримбет шығармаларындағы ғибраттық ойларды қазіргі жастар бойына адами, қазақы қасиеттерді сіңіру, ұлтжанды, иманды, адамгершілігі мол тұлғаны қалыптастыру болып отыр.

Толғау-термелердегі ойшылдық, бодандыққа қарсы дүниетаным, келешекті болжау, ел қорғау сияқты ойлардың көрінісінде оның қоғам дамуы мен тағлымдық ықпалы болғандығы анық.

Толғау туралы зерттеген С.Мұқанов, А.Байтұрсынов, Қ.Жұбанов, Б.Әбілқасымов, М.Жармұхамедов, М.Мағауиндердің ойын жинақтап айтсақ: “Толғау – халықтың тұрмыс-тіршілігінен алынған және көшпелі өркениет тудырған поэзия түрі”, - демекпіз.

А.Байтұрсынов толғауды шартты түрде былайша топтаған, сап, марқайыс, намыс, налыс, сұқтанис, айнамаздау [2, 35]. Ал С.Мұқанов: нақыл, ереуіл, тіршілік [3, 188]. М.Мағауин: «ой толғау, сыр толғау және арнау», - дей келе [4, 140]. “Біз жыраулар репертуарындағы шығармалардаы бұлай жіктеуіміз шартты түрде ғана”, [5, 128] - дейді.

Әдістеме. Ғалымдардың осы пікірін ескерсек, Қ.Еримбет толғау-термелері арқылы кейінгі ұрпаққа үлгі боларлық терең толғау, ойнақы терме, аталы ақыл-нақыл сөздер қалдырған ірі талант иесі екеніне көз жеткіземіз.

Сыр сүлейлері шығармаларындағы ойшылдық, тәлім-тәрбиелік ұстанымдар ұрпақ келешегінде маңызды қызмет атқарып келеді.

Қ.Ерімбет толғау-термелеріндегі ғибраттық ойларға талдау-жинақтау жасау әдістерін қолдана отырып, ойшылдықпен ұштасқан ұшқыр қиял жемістерін салыстыра қарастырдық.

Қ.Ерімбет толғау-термелеріндегі ғибраттық ойлар кеңінен насихатталады. Өсиет-насихаттық үлгідегі тәлім-тәрбиеге құрылған, мән-маңызы ерекше шығармаларының ақиқатын ашуға негіз болатынымен құнды.

Нәтиже. Академик Р.Бердібай: “Терме айту үрдісі өзге жерлерде де жоқ емес, дегенмен, олардың қай-қайсысы да мазмұн әсерлілігі мен сәнділігі, байлығы жағынан Сыр бойы термесіне бара-бар келеді деу қиын. Бұл өңір жыршыларында әрбір өнердің ырғағына, құрылысына, мазмұнына сәйкес терменің де сазы өзгеріп отырады”, [6, 43] - деп баға береді.

Осы пікірге сүйенсек, Қарасақал Ерімбет толғау-термелерінің мазмұн әсерлілігі де кейінгі ұрпаққа үлгі болары сөзсіз, әдіс-тәсілдері, тарихилығымен өзекті болып отыр.

Оның толғау-термелері өзіндік мазмұны, мақсаты, көркемдігі мол тәлімді сөзге бай. Адам бойындағы мінез-құлық, жақсы қасиеттер, қабілет, оқиға құбылыстары термеленеді. Ол жырды көбіне жүрдек ырғақпен әуенге құрып, соңы қысқа тұжырыммен бәсеңдетіп аяқтайды. Тыңдаушысын баурап алатын терме сазы мен әуенге құрылған, тәлімдік мәні зор жырлар ақын шығармаларының өзегі болған. Айтылған мәселелер ақын шығармаларында көрініс тапқан.

Талқылау. Ақынның толғау термелерінде келешек ұрпақ ғибрат алатын өсиеттік мәні бар, терең мағыналы ұғымдар жиі кездеседі. Адамның асыл қасиеттерін бағалап, жақсының сөзі, ісі, мінез-құлқын нақылдарына арқау етеді.

Мысалы, “Әй, балам, саған насихат” атты өлеңінде:

Ерегісіп біреуді,
Жәбірлеудің өзі – обал.
Сөз асырып менсінбеу –
Емес ол да айла-амал!
Білімсізден жөн сұрап,
Адасып болма жолда дал
Ақылмен шеш мың сауал,
Басыңа қиын іс түссе,
Кемеңгерлерге кеңес сал. [7, 358] –

деген жолдардан ақын адамды қоғамдық ортада суреттеп, оның мінез-құлқын көрсету арқылы образын ашады. Адам ісімен ғана емес, мінез-құлқымен, адамгершілігімен бағаланады. Ол адамға барлық істі ақылмен шеш, ақыл-тозбайтын тон, ғылым – таусылмайтын кен екенін тыңдаушысына кеңес беру арқылы ұғындырады. Осылай айтқан нақылдары халық санасында екшеленіп, сұрыпталып шыққан ғибратты ойлары тыңдаушысын әсерге бөлейді.

Қ.Ерімбет тілінің құдіреттілігі оның бейнелілігінде, образдық табиғаты кез-келген сөзді бейнелей қолдана білуінде. Ақын өмір құбылыстарын жинақтап, типтендіріп, нақтылы бейнелі көрініс түрінде суреттеп береді.

Ерімбет ақынның ақындық даралығы, ой тереңдігі, тіл құнарлылығы, өзіндік сөз саптауымен ерекшеленеді. Бейнелі сөздерді құбылту, көркемдік бейнелеу құралдары арқылы орамдар, айқындау сөздер, теңеу эпитет, метафора, қайталау мағыналы сөздерді қолданып әдеби бейне жасап, өлеңмен өрнектеген.

Қысқа қайырып, түйін жасаған нақылдарында тәлімдік мәні бар нақыл өлең арқылы ұрпаққа өсиетті ғибрат айтып, даналық тұспалдар жасайды. Адамға тән абзал қасиеттерді мойындап, өнегелік ойларды маржандай тізбектеген.

Оның “Өсиет”, “Алашта белгілі бір досың болса”, “Әр жерде үлгі сөз айтсам-дағы”, “Айтамын сөздің төтесін” тағы сол сияқты термелерін шешендік билікке құрған.

“Өсиет” термесінде:

Қаншама бір дана болса да,
Мектеп көрмей оңбайды.

Жұмақтың кілті секілді,
Ғалымдардың кеңесі.

Ақкөз туған ақымаққа
Дария құйсаң да толмайды.

Ойланып келіп толғанам,
Менің бұл сөзім кетпейді
Түсінген ерді тебіrentпей,

- деп ақыл-нақыл айту арқылы термешілік дәстүрді еркін меңгерген, насихат үлгісін берік ұстанғанын байқатады.

Термедегі: “Ғалымның кеңесі – жұмақтың кілті”, - метафора, “Ақкөз туған ақымақ”, - деген эпитеттер арқылы образдық бейне жасаған. Нақыл сөздерде дәлелдеу мен қорытынды пікір бірдей тұжырымдалып отырған.

Қарасақал Ерімбет терме-толғауларын шартты түрде болса да нақыл сөз, қанатты сөз, ақылгөйлік сөз деп айтуға болады.

Мысалы, Кәрілік қатты кесел, артса жүгін,
Жоқшылық жапырады ердің түгін (6,52)

Қатардан кем боласың айтар сөзден,
Жоқ болса ғылым, өнер, дүние мал, - (6, 57) –
деп байлау түйін жасап, нақыл айтады.
Енді бір өлеңде ақылгөйлік өсиет сөздерді төгілте жөнеледі.
Алдында дұшпан аз сөйле,
Насихат сөзді тыңдап ал! (6, 58).

Қалампыр, жұпар жесең де,
Иісі болмас анадай.
Халуа, шекер бал шайна,
Ләззаты болмас баладай (6, 59) –

деп тұспалдап айтқан тұжырымдары мен дидактикалық нақыл өсиеттерінің тәрбиелік те, тағылымдық та мәні зор.

Автор ана мен бала арасындағы мейірім, сыйластықты жеке авторлық теңеу арқылы “жұпар иісі анадай”, “ләззаты баладай” деп түйеді.

Ақынның арнау-толғаулары: “Қырық көп”, “Хангелді Байбосынұлы Маханның толғауы”, “Көнек Қыпшақбайдың толғауы”, “Халықтық қалсын сөзің құлағыңда!”, “Қазанбай Құттыбайдың толғауы”, “Байғабыл мен Қартбайға”, т.с.с.

Қ.Ерімбет толғауларында терең толғаныс, ақындық дүниетаным, әлеуметтік болжам, өмір, дәуір шындығын баяндап, өмірден қорытынды жасап, ақыл-нақыл, тұжырым қамтылған. Белгілі бір кісілерге айтылған сәлем, сын, әділ, бата-тілек, өсиет өлеңдер болып келеді.

Мәселен, “Көнек Қыпшақбай толғауында” Қыпшақбай деген байдың Мәриям деген қызын баласы Қожахметке айттырып қояды, бай екі жыл ауырып жатады. Оған беретін қалың малы жоқ болған соң, Қыпшақбайды бойындағы алуан түрлі қасиеттерді жырлап, моральдық болмыстарды реттеп отыратын өнегелік ұстанымы мол толғау жазған. Толғауда ақын дүниенің өткіншілігін, өлімнен ешкім қашып құтыла алмайтынын, ел-жұртқа мәлімдеп тұжырым жасайды. Толғаудың бір тирадасында:

Төбеңнен керуен көшіп жол салса да,
Қыла бер кешірімді малабастай.
Қадір тұт халық жақсысын, көрме дұшпан,
Өзіне күш бітсе де, қыран құстай (6, 102).

Үзіндідегі әрбір сөздің астарында қоғамды құрушы адамның қандай болмағы аңғарылып тұр. Жақсы мен жаман арасын ашып адам тәрбиесіндегі өзекті мәселені қозғайды. Терең пайымдаулар арқылы жақсыдан қажетін өзіне үлгі ал деген ойлардың тәлім-тәрбиелік әсері айрықша маңызды.

Қ.Ерімбет толғауларында кейбір шұрайлы теңеулер мен ақыл-нақыл өсиеттер, өмір шындығы мен деректер мол кездеседі. Мазмұны терең, ойы салмақты толғауларында жазылу тарихы, кімге арналғаны да айтылады.

Қорытынды. Тұжырымдарды жүйелей отырып, мынандай түйінді байлам жасадық. Тәлімдік-тәрбиелік мәні бар толғау-термелерінде ақын жақсылық, ізгілік туын жоғары көтеріп, ұрпақты гуманизмге, адамгершілікке үндейді. Өмірдегі барлық жақсылықты көңілге тоқып, зердеге сіңіруде үлгі-өнеге алатын ғибраты мол сөздері кейінгіге өнеге қалдырумен құнды.

Тарыққанда көрген жақсылық,
Сағынып көрген перзенттей,
Менің сөзім кетпейді,
Түсінген ерді тебіrentпей, -

деп ақын өзі айтқандай өлеңнен ғибрат алу керектігін ұсына отырып, өз ойын анық білдіруді мақсат етеді. Ол өмір – өлең, ақын – өнер, халық деген ұғымдарды ұштастыра жырлап, тұшымды байлам жасаған. Толғау-термелеріне осы мақсатты өзек еткен.

Оқырман оның толғау-термелерінен өзіне өнеге алады. Қарасақал Ерімбетті өзі тұстас ақындардың ешқайсымен ауыстыра алмайсыз. Өзіндік қолтаңбасы бар, стилі айқын, нақыл-ақыл, ғибрат сөздері түгел тәрбиеге толы қазіргі заман тілегімен үндесіп жатыр, халық арасында тәлімдік ықпалы зор.

Ақын толғау-термелерінің лейтмотиві – адами құндылықтар. Олар көркем туындылар мен шұрайлы тілмен жастардың өзін танып білуіне баулиды. Бұл бүкіл ел тілегі, халық мүддесі, болашақ қамы үшін айтылған тәлімдік мәні зор тағылымдар деп білеміз.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1 Назарбаев Н.Ә. Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру. – Егемен Қазақстан, 3 шілде, 2017 ж. - газета
- 2 Байтұрсынов А. Әдебиет танытқыш. - Алматы: «Жазушы», 1989, -320 б.-кітап
- 3 Мұқанов С. Халық мұрасы. – Алматы: Қазақстан, 1974, -236 б. - кітап
- 4 Мағауин М. Қобыз сарыны. – Алматы: Атамұра, 2006, - 264 б. - кітап
- 5 Мағауин М. Ғасырлар бедері. – Алматы: «Жазушы», 1991, - 432 б. - кітап
- 6 Бердібай Р. Жыршылық дәстүр. – Алматы: Қазақстан, 1980, - 288б. - кітап
- 7 Ерімбет Қ. Ұлағатты сөзім ұрпаққа. – Алматы: Маржан, 1995, -320 б. - кітап
- 8 Ерімбет Қ. Шығармалары. – Астана: Фолиант, 2007.- кітап

References:

- 1 Nazarbaev N.A. Bolasaqqa bagdar: Ruhani jangyru. – Egemen Kazakstan, 3 silde, 2017 j. - gazeta
- 2 Baitursynov A. Adebiet tanytkys. -Almaty: «Jazusy», 1989, -320 b.-kitap
- 3 MuKanov S. Halyk murasy. – Almaty: Kazakstan, 1974, -236 b. – kitap
- 4 Magauin M. Kobyz saryny. – Almaty: Atamura, 2006, - 264 b. - kitap
- 5 Magauin M. Gasyrlar bederi. – Almaty: «Jazusy», 1991, - 432 b. - kitap
- 6 Berdibai R. Jyrsylyk dAstur. – Almaty: Kazakstan, 1980, - 288b. - kitap
- 7 Erimbet K. Ulagatty sozim urpaqqa. – Almaty: Marjan, 1995, -320 b. – kitap
- 8 Erimbet K. Sygarmalary. – Astana: Foliant, 2007.- kitap

МРНТИ 17.82

<https://doi.org/10.51889/2021-1.1728-7804.38>

Жетібай Р. Қ.¹

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы, Қазақстан

“КӨНЕ ЖҰРТ” ӘНГІМЕСІНДЕГІ КЕЙІПКЕРДІҢ ДӘРМЕНСІЗДІК ЭСТЕТИКАСЫ

Аңдатпа

Бұл мақалада Жүмекен Нәжімеденовтың “Көне жұрт” әңгімесі жан-жақты талданады. Әңгімеге авторлық концепция тұрғысынан, көркемдік құрылым тұрғысынан талдаулар жасалады. Көркемдік детальдардың орныды-орынсыз қолданысы қарастырыларды. Троп және фигураның түрі айқындалады. Басты кейіпкерге психоаналитика жасалады.

Сонымен қатар қазіргі әдеби үдерістегі психоанализ көріністері сараланды. Мазмұндық және пішіндік тұрғыдан талданып, көркемдік әлеміне шолу жасалады. Сюжеттік байланыстардың әлсіз тұстары көрсетіледі. Зигмунд Фрейдтің “Түс көру” философиялық тұғырнамасына сүйене отырып кейіпкерге психоаналитика жасалады.

Мақаланың маңыздылығы өткен дәуір прозасында талданбай кеткен Жүмекен әңгімелерінің көркемдік құрылымын талдау болса. Өзектілігі сол кезеңдегі әңгімелерден артықшылығы мен кемшілігін салғастыра отырып, басты кейіпкердің жасалу тәсілдерін айқындау. Кейіпкердің парадокске толы оқиғаларды психологиялық санаттан сана дуэліне шығуын, жан мен ақыл арпалысын екшелеп талдау арқылы дәрменсіздік эстетикасының мәнін ашу. Қоғамдық құбылыстағы санаға сымайтын іс-әрекет пен ғәділетсіздік шырғауында қалған кейіпкердің жан дегенде жалғыз жарынан көрген қиянатының басты кейіпкерді дәрменсіздік эстетикасына жетелегенін көрсету.

Түйін сөздер: психоанализ, әңгіме, эстетика, кейіпкер, психоаналитика, конденсация, таным

Zhetibay R.¹

¹ Kazakh National Pedagogical University named after Abai,
Almaty, Kazakhstan

AESTHETIC IMPERMANENCE HERO STORY “КӨНЕ ЖҰРТ”

Abstract

This article analyzes in detail the story of Zhumecken Nazhimedenov “Köne жұрт”. The analysis of the story is carried out from the point of view of the author's concept, from the point of view of the artistic structure. In artistic details-inappropriate use. The path and shape type are determined. A psychoanalyst is created for the main character.

We also analyzed the manifestations of psychoanalysis in the modern literary process. It is analyzed from a meaningful and formal point of view, and an overview of the artistic world is given. Weak points of plot connections are shown. On the basis of Sigmund Freud's philosophical platform "vision of color", a psychoanalyst of the hero is created.